

KOKOUSTIEDOT

Aika 29.4.2021 klo 18:00-20.13

Paikka Sähköinen kokoussympäristö, Teams-kokous

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

Läsnäolijat	1
11 § Laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	4
12 § Työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta	6
13 § Lausuntopyyntö - Yhteishallintolain uudistuksen suuntaviivat	7
Yhteishallintolain uudistamisen suuntaviivat LAUSUNTO	9
YM Yhteishallintolakiuudistuksen suuntaviivat Muistio	12
14 § Hallituksen suunnitelmat kuntien tukemiseksi koronavuorissa 2021	18
Kalle Tervo STM Välittömien covid-kustannusten korvaaminen kunnille (KUUMA- johtokunta)	19
15 § Sote- ja maakuntauudistus	24
16 § Navigaattorihankkeen tilannekatsaus	26
Suomen Pakolaisapu ry Katja Korhonen Yo-arviointiraportti	28
Kuntien kokemukset yhteiskuntaorientaatio Katja Illikainen	40
17 § Porvoon, Lohjan ja Siuntion mahdollista HSYK-jäsenyyttä koskeva selvitys	47
18 § Muut asiat	49
19 § Seuraavat kokoukset	50
Muutoksenhakukielto (kuntalaki)	51

KOKOUSTIEDOT

Aika 29.4.2021 klo -
Paikka Sähköinen kokousympäristö, Teams-kokous

OSALLISTUJAT
Päätöksentekijät Hyvinkää
Irma Pahlman, puheenjohtaja
Annika Kokko, jäsen, poissa

Järvenpää
Eemeli Peltonen, jäsen
Helinä Perttu, jäsen (klo 18.08)
Pauliina Naala, lisäjäsen

Kerava
Marja Suomela, varapuheenjohtaja (klo 19.13)
Samuli Isola, jäsen, poissa
Eero Forsten, lisäjäsen, poissa
Pia Lohikoski, lisäjäsen (klo 19.31)

Kirkkonummi
Anders Adlercreutz, jäsen, poissa
Timo Haapaniemi, jäsen (klo 18.08)
Santtu Vainionpää, lisäjäsen (klo 18.24)

Mäntsälä
Heta Ravolainen-Rinne, jäsen, poissa
Tapio Havula, jäsen

Nurmijärvi
Kallepekka Toivonen, jäsen
Virpi Rätty, jäsen

Pornainen
Liljan-Kukka Runolinna, jäsen
Juha Virkki, jäsen, poissa
Erja Palviainen, varajäsen (18.09)

Sipoo
Heikki Vestman, jäsen, poissa
Kaj Lindqvist, jäsen

Tuusula
Kati Lepojärvi, jäsen (klo 18.14)
Arto Lindberg, jäsen

Vihti
Eerikki Viljanen, jäsen, poissa
Tuija Sundberg, jäsen, poissa

Muut osallistujat

Jyrki Mattila, kaupunginjohtaja, Hyvinkää
Olli Naukkarinen, kaupunginjohtaja, Järvenpää, poissa
Kirsi Rontu, kaupunginjohtaja, Kerava
Tarmo Aarnio, kunnanjohtaja, Kirkkonummi
Esko Kairesalo, kunnanjohtaja, Mäntsälä
Outi Mäkelä, kunnanjohtaja, Nurmijärvi
Hannu Haukkasalo, kunnanjohtaja, Pornainen, poissa
Seija Marttila, hallintojohtaja, Pornainen
Mikael Grannas, kunnanjohtaja, Sipoo
Harri Lipasti, kansliapäällikkö, Tuusula
Erkki Eerola, kunnanjohtaja, Vihti

Hannu Lindqvist, yleiskaavasuunnittelija, KUUMA-asuntoryhmän puheenjohtaja, Hyvinkää

Kalle Tervo, hallitusneuvos, STM
Auli Valli-Lintu, hallitusneuvos, STM, poissa

Katja Korhonen, suunnittelija, Suomen Pakolaisapu ry
Amani Bakri, kouluttaja, Suomen Pakolaisapu ry
Ann-Jolin Grune, kehitys- ja integraatiopalveluiden johtaja, Suomen Pakolaisapu ry

Kristiina Illikainen, maahanmuuttokoordinaattori, Tuusulan kunta
Saara Marjasvaara, maahanmuuttokoordinaattori, Nurmijärven kunta
Miina Lähteenmäki, maahanmuuttokoordinaattori, Mäntsälän kunta

Antti Kuusela, yhteistyöjohtaja (esittelijä) KUUMA-seutu liikelaitos
Satu-Riitta Pajula, kuntayhteistyön assistentti (pöytäkirjanpitäjä) KUUMA-seutu liikelaitos
Henrik Helenius, liikennesuunnittelija, KUUMA-seutu liikelaitos

ALLEKIRJOITUKSET

Puheenjohtaja Irma Pahlman

Pöytäkirjanpitäjä Satu-Riitta Pajula

PÖYTÄKIRJA ON TARKASTETTU 28.5.2021 mennessä.

Allekirjoitukset Eemeli Peltonen, Järvenpää

Kallepekka Toivonen, Nurmijärveltä

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ KAUPUNGIN VERKKOSIVUILLA

www.kerava.fi, www.kuuma.fi 31.5.2021 alkaen

Todistaa kuntayhteistyön assistentti Satu-Riitta Pajula

§ 11

Laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunta 29.4.2021 § 11

Keravan kaupungin hallintosäännön 127 § mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Kuntalain 103 § mukaan muu toimielin kuin kaupunginvaltuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Hallintosäännön 124 §:ssä on määrätty niistä luottamushenkilöistä ja viranhaltijoista, joilla on läsnäolo- ja puheoikeus eri toimielinten kokouksissa. Muilta osin puhe- ja läsnäolo-oikeudesta päättää toimielin.

Hallintosäännön 119 § mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla.

Vakiintuneen käytännön mukaan KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunnan kokouskutsut ja esityslistat toimitetaan sähköisesti vähintään viikko ennen kokousta ja julkaistaan kaupungin verkkosivuilla ja kokouksen päätöksentekotapa ja mahdollinen kokouspaikka ilmoitetaan puheenjohtajan antamassa kokouskutsussa.

KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunnan päätös 24.9.2020 § 29 sähköisen kokouksen käyttöönotosta

KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunta päätti 24.9.2020 § 29, että kokoukset voidaan jatkossa pitää sähköisessä toimintaympäristössä (sähköinen kokous).

Hallintosäännön 120 § mukaisesti kokouskutsun antamisen yhteydessä on mainittava mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla ja että ellei puheenjohtaja muuta päättä, sähköiseen kokoukseen osallistujille järjestetään mahdollisuus osallistua kokoukseen myös tavanomaisella kokouspaikalla, josta järjestetään yhdenvertainen näkö- ja ääniyhteys muiden kokoukseen osallistuvien kanssa.

Sähköisen kokouksen toimintaympäristö järjestetään Teams-sovelluksen avulla.

Päätösehdotus

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Puheenjohtaja Irma Pahlman totesi kokouksen läsnäolijat ja että kokous oli laillisesti koollekutsuttu. Kokous ei tässä vaiheessa ollut vielä päätösvaltainen (klo 18.05) ja puheenjohtajan ehdotuksesta päätettiin kirjata pöytäkirjaan ajankohta, jolloin päätösvaltaisuuden ehdot täyttyivät.

Päätösvaltaisuuden ehtojen täytyttyä klo 18.09 KUUMA-johtokunta päätti esityksen mukaisesti.

§ 12

Työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta

KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunta 29.4.2021 § 12

Keravan kaupungin hallintosäännön 129 § mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Hallintosäännön 130 § mukaan toimitella voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Hallintosäännön 139 § mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimitellimen päättämällä tavalla.

Vakiintuneen käytännön mukaan KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunnan pöytäkirja tarkastetaan seuraavassa kokouksessa. Kussakin kokouksessa valitaan kaksi jäsentä pöytäkirjantarkastajiksi.

KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunta on kokouksessaan 24.9.2020 § 30 tarkistanut pöytäkirjan tarkastamisesta niin, että KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunnan pöytäkirjat allekirjoitetaan ja tarkastetaan sähköisesti 24.9.2020 alkaen.

Päätösehdotus

KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunta päättää

1. hyväksyä kokouksen työjärjestyksen ja
2. valita pöytäkirjan tarkastajiksi Eemeli Peltosen Järvenpäästä ja Kallepekka Toivosen Nurmijärveltä.

Päätös

KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunta päätti esityksen mukaisesti.

1. hyväksyä kokouksen työjärjestyksen ja
2. valita pöytäkirjan tarkastajiksi Eemeli Peltosen Järvenpäästä ja Kallepekka Toivosen Nurmijärveltä.

§ 13

Lausuntopyyntö - Yhteishallintolain uudistuksen suuntaviivat

KER/966/10.04.00/2021

KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunta 29.4.2021 § 13

KUUMA-komissio 8.4.2021 / §4

Hallitusohjelman mukaan yhteishallintolain (laki yhteishallinnosta vuokrataloissa, 649/1990) uudistamisen kautta vahvistetaan vuokratalojen asukkaiden päätösvaltaa ja vaikutusmahdollisuuksia omaa asumistaan koskevissa asioissa.

Yhteishallintolain muutostarpeita on kartoitettu ympäristöministeriön selvityksessä "Asukasdemokratia ja yhteishallintolaki muuttuneessa toimintaympäristössä" (ympäristöministeriön raportteja 8/2017). Selvityksessä lainsäädännön todettiin olevan uudistamisen tarpeessa, sillä vuodesta 1991 alkaen voimassa ollut laki ei enää vastaa vuokrataloyhtiöiden ja niiden toimintaympäristön muuttuneita tarpeita.

Yhteishallintolaissa säädetään asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksista vuokratalojen hallintoon. Yhteishallinto on nimensä mukaisesti asukkaiden ja vuokratalojen omistajan välistä yhteistyötä ja vuorovaikutusta. Valtion tukemissa asunnoissa asukasvaikuttaminen on tärkeä osa talojen oikea-aikaista kunnossapitoa ja viihtyisyyttä, ja sen tavoitteena on myös edistää yhteisöllisyyttä.

Ympäristöministeriö on pyytänyt KUUMA-seudun kommentteja yhteishallintolain uudistukseen liittyvään suuntaviivamuistioon. Kommentit on pyydetty antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuu lausuntopyyntöön:
<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=1872e520-23bd-4a51-abdf-a5663bde9ccd&respondentId=a1b960c2-68c3-4db1-926e-50828334a093>

Yhteistyöjohtaja Antti Kuusela selostaa lausunnon valmistelua KUUMA-seudun asuntoryhmän toimesta.

Esitys:

KUUMA-komissio päättää lausunnon valmisteluun ja antamiseen liittyvistä periaatteista.

Päätös:

KUUMA-komissio päätti, että asuntoryhmä valmistelee lausunnon joka kierrätetään komission nähtävänä ennen sen tallentamista Lausuntopalveluun. Lausunto viedään KUUMA-johtokunnalle vain tiedoksi, koska KUUMA-johtokunta kokoontuu vasta lausuntoajan päätyttyä.

KUUMA-johtokunta 29.4.2021

KUUMA-seudun asuntoryhmä on valmisteli lausunnon ja KUUMA-komissio hyväksyi sen sähköpostikonsultaatiossa ennen sen tallentamista Lausuntopalveluun. Lausunnon takaraja on 23.4.2021.

Lausuntoa selostaa KUUMA-asuntoryhmän puheenjohtaja, Hyvinkään kaupungin yleiskaavasunnittelija Hannu Lindqvist,

Liitteet

Yhteishallintolain uudistamisen suuntaviivat LAUSUNTO
YM Yhteishallintolakiuudistuksen suuntaviivat Muistio

Päätösehdotus

KUUMA-johtokunta päättää hyväksyä asuntoryhmän valmisteleman lausunnon.

Päätös

KUUMA-johtokunta merkitsi selostuksen tiedoksi ja hyväksyi asuntoryhmän valmisteleman KUUMA-seudun lausunnon.

LAUSUNTO YHTEISHALLINTOLAIN UUDISTUKSEN SUUTAVIIVOISTA

YLEISTÄ

KUUMA-seudulta on pyydetty lausuntoa yhteishallintolain (laki yhteishallinnosta vuokrataloissa, 649/1990) uudistamisesta. Hallitusohjelman mukaan uudistamisen kautta vahvistetaan vuokratalojen asukkaiden päätösvaltaa vaikutusmahdollisuuksia omaa asumistaan koskevista asioista. Yhteishallintolain uudistuksessa tavoitteena on selkeästi määritellyt ja päivitettyt asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet. Laki päivitetään vastaamaan nykyistä toimintaympäristöä ja vuokrataloyhtiöiden rakenteita. Laissa määriteltäisiin yhteistyöelimen, asukkaiden kokouksen ja asukastoimikunnan roolit. Lakia uudistettaessa halutaan edistää sähköisten menettelytapojen hyödyntämistä: sähköiset menettelyt tehostavat osallistumista ja voivat innostaa asukkaita osallistumaan laajemmin yhteishallintoon. Lakiuudistuksessa voitaisiin ottaa kantaa esimerkiksi yhdistyslaissa säädettyjen kokouskäytäntöjen soveltamiseen yhteishallinnossa, asumiseen liittyviin uusiin palveluihin ja asukkaiden valitseman valvojan asemaan. Kommentit on pyydetty toimittamaan ympäristöministeriölle lausuntopalvelu.fi:n kautta. Lausunto on valmisteltu KUUMA-asuntoryhmässä.

Suurimmat muutokset nykyisen lain säätämisen jälkeen ovat tapahtuneet yhtiöiden koossa, toimintakäytännöissä sekä sähköisen osallistumisen teknisissä mahdollisuuksissa. Monet nykyisen lain periaatteista ovat tehty tilanteeseen, jossa vuokratalot muodostuivat hyvin pienistä yhtiöistä tai jopa yhden kiinteistökokonaisuuden kokoisista yksiköistä. Toiminnan tehostaminen ja vakavaraisuuden varmistaminen on johtanut siihen, että erillisiä yhtiöitä on fuusioitu suuremmiksi kokonaisuuksiksi. Fuusioiduissa yhtiöissä yhteishallinnon järjestäminen edellyttää toisenlaisia toimintamalleja kuin mitä nykyinen yhteishallintolaki mahdollista ja onkin tarkoituksenmukaista, että yhteishallinto uudistetaan tukemaan nykyisiä olosuhteita.

Yhteishallintolain toimivuudesta on tehty selvitys ”Asukasdemokratia ja yhteishallintolaki muuttuneessa toimintaympäristössä” (ympäristöministeriön raportteja 8/2017), joka toimii pohjana lainvalmistelulle.

LAUSUNTO

Tavoite asukasosallistumisen aktivoimisesta on erittäin kannatettava ja kaikki tähän tähtäävät toimenpiteet ovat tervetulleita. Asukastoiminnan aktiivisuus vaihtelee suuresti eri taloissa ja yhtiöissä. Kiinteistönomistajan vastuulla on luoda puitteet toiminnalle ja kannustaa toimimaan oman asumisensa hyväksi. Aktiivisuus yhteiseen talokohtaiseen toimintaan on yleisesti hiipunut vuosien aikana. Toisaalta asukasnäkökulman saaminen hallitusten päätöksentekoon koetaan arvokkaaksi.

Osallistumismahdollisuutta sähköisten välineiden avulla pidetään hyvänä, mutta samalla tulee turvata myös osallistumismahdollisuudet myös niille asukkaille, jotka eivät jostain syystä sähköisiä välineitä voi käyttää. Kiinnostusta osallistumiseen voidaan mahdollisesti lisätä ja myös osallistumiskynnystä madaltaa byrokratiaa vähentämällä ja terminologiaa selkeyttämällä. KUUMA-seutu pitää tärkeänä, että lainsäädännöllä luodaan jatkossakin yhteishallinnon puitteet ja minimitaso, jotka ovat tarpeeksi joustavat erilaisiin yhtiöihin ja asukasrakenteisiin nähden.

Asukkaiden kokouksella on oikeus valita valvoja seuraamaan ja tarkastamaan vuokranmääritysyksikön talouden ja hallinnon hoitoa. Tämän valvojan roolin selkeyttäminen on tarpeen. Käytännössä tätä mahdollisuutta ei juurikaan asukkaiden puolelta käytetä. Lisäksi toiminta on koettu haastavaksi toteuttaa nykyisen lain puitteissa. Asukkailla tulee olla mahdollisuus oman yhtiötasoisien valvojan valitsemiseen. Ei kuitenkaan liene tarkoituksenmukaista, että asukkaat valitsisivat oman ammattitilintarkastajan.

Palkitsemisen lakisääteisyys (esim. muistiossa mainittu matkakulujen korvaus) toisi suuren määrän hallinnollista lisätyötä kokouksiin, jotka jo nykyisellään ovat työläitä toteuttaa. Toivottavaa on, että uuden lain puitteissa yhtiöt voivat itse päättää toimivista malleista asukastoimijoiden palkitsemiseksi.

Uudistusta tehtäessä tulee huolehtia myös siitä, että vuokra-asuntoja omistavien yhtiöiden hallinnollisia velvoitteita tai kustannuksia ei tarpeettomasti nosteta, koska nämä heijastuvat suoraan vuokratasoon.

Lain uudistamisen pohjamuistiossa on kiinnitetty huomiota lain soveltamiseen erityisryhmäkohteissa. Kaikissa erityisryhmäkohteissa ei voida järjestää yhteishallintolain mukaista toimintaa, jolloin olisi tarkoituksenmukaista sallia asukaskokousta vastaavan tilaisuuden järjestäminen vuosittain asukkaiden omaisille tai edunvalvojille.

Käytännön työssä on tärkeää, että lainsäädännöllä luotaisiin jatkossakin yhteishallinnon puitteet, jotka ovat tarpeeksi joustavat erilaisiin yhtiöihin ja asukasrakenteisiin (ml. erityisryhmäkohteet ja näiden kirjo) nähden. Lainsäädännössä tulee selkeästi linjata yhteistyöelimien rooli nimenomaan vuokranantajan ja vuokralaisten yhteiseksi toimielimeksi ja erotettava yhtiöiden päätösvaltaan kuuluvat ja yhteishallinnon piiriin kuuluvat asiat. Lisäksi lakiin on hyvä kirjata asukkaiden omat toimielimet, kuten talokohtaiset asukastoimikunnat ja asukkaiden kokoukset. Yhteistyöelimen keskeisiin tehtäviin tulee sisällyttää yhtiötasolla päätettävien asioiden valmistelusta informoiminen ja asukkaiden näkemysten kuuleminen.

Isojen yhtiöiden osalta ei ole tarkoituksenmukaista, että esimerkiksi autopaikkojen, saunavuorojen ja pesutupien varauksista tai järjestyssäännöistä päätettäisiin talokohtaisesti, koska usein järjestelmät ovat digitaalisia ja toimivat yhtenäisillä periaatteilla koko yhtiössä. Yhtiökohtaiset periaatteet tukevat myös isännöinnin tarkoituksenmukaista hoitoa. Lisäksi esimerkiksi autopaikkojen järjestämistapoja on lukuisia ja yhä useammin tehdään jo rakennusvaiheessa erilaisia yhteisjärjestelyjä niin autopaikkojen kuin asukastilojen järjestämiseksi. Niissä asioissa, joissa päätökset tehdään yhtiötasolla, on tärkeää varmistaa, että valmisteluvaiheessa mahdollistetaan asukkaiden osallistuminen ja vaikutusmahdollisuudet linjausten tekemiseksi. Valmistelutyötä voidaan tehdä esimerkiksi vuokranantajan ja vuokralaisten yhteisissä toimielimissä ja käyttää lisäksi lausuntomenettelyä asukkaiden näkemysten esille saamiseksi.

Yhtiöiden talouskokonaisuudesta päättäminen yhtiötasolla on perusteltua, koska vuokrat ovat yleensä tasausjärjestelmän piirissä. Asukkaiden edustajat on tärkeä ottaa mukaan esim. vuokrien

tasausjärjestelmien kehittämiseen ja pyytää tarvittaessa lausuntoja asukastoimielimiltä. Asukkaat on syytä pitää mukana talojen korjausten vuotuisessa suunnittelussa ja huolehtia vuorovaikutteisuudesta prosessissa. Korjaustoiminnasta on hyvä pyytää kohdekohtaiset lausunnot asukkailta, vaikka korjaustoiminnan linjauksista päätettäisiinkin yhtiötasolla. Hankintojen osalta on hyvä tehdä yhteistyötä asukkaiden kanssa, mutta yhtiön on tarkoituksenmukaista järjestää varsinainen hankintaprosessi.

Yhteishallintolain valmisteluun liittyy erilaisia näkökulmia ja olisi tärkeää, että lain valmistelua ohjaavaan ryhmässä olisi edustus kunnista, vuokra-asuntojen omistajista sekä vuokratalojen asukkaista.

KUUMA-seutu pyytää mahdollisuutta lausunnon antamiseen myös varsinaisesta lakiluonnoksesta sen valmistuttua.

Liitteenä Muistio Suuntaviivat yhteishallintolain uudistamiselle

25.3.2021

VN/325/2021

Suuntaviivat yhteishallintolain uudistamiselle

Hallitusohjelman mukaan yhteishallintolain (laki yhteishallinnosta vuokrataloissa, jäljempänä yhteishallintolaki, 649/1990) uudistamisen kautta vahvistetaan vuokratalojen asukkaiden päätösvaltaa ja vaikutusmahdollisuuksia omaa asumistaan koskevista asioista. Yhteishallintolain toimivuudesta on tehty selvitys "Asukasdemokratia ja yhteishallintolaki muuttuneessa toimintaympäristössä" (ympäristöministeriön raportteja 8/2017), joka toimii pohjana lainvalmistelulle.

Yhteishallintolain tarkoituksena on asukkaiden vaikutus- ja osallistumismahdollisuudet, asukkaiden viihtyvyyden parantaminen ja asukasosallistumisen myönteiset vaikutukset talojen kunnossapitoon ja talouteen, mikä on vuokralaisten ja vuokranantajan yhteinen intressi. Asukasdemokratia edistää vuokratalojen omistajien ja vuokralaisten välistä tiedonvälitystä, yhteistyötä ja luottamusta sekä lisää keskinäistä vastuuntuntoa taloa koskevista asioista. Perimmäisenä tarkoituksena on sovittaa asukkaan ja omistajan intressit yhteen ja muodostaa toimintatapa yhteisten asumiseen liittyvien asioiden käsittelemiseksi. Asukasdemokratia vahvistaa valtion tukemien vuokra-asuntojen tarkoitusta eli valtion tuen kohdentumista asukkaille.

Yhteishallintolaki tuli voimaan vuonna 1991, minkä jälkeen vuokrataloyhtiöiden toimintaympäristö ja organisaatorakenteet ovat vähitellen muuttuneet. Kansainväliset ihmisoikeusvelvoitteet korostavat osallistumis- ja vaikuttamisoikeuksia. Lainsäädäntöä tulee päivittää mahdollistamaan uusia sähköisiä käytäntöjä, jotka ovat kustannustehokkaita ja tehostavat tiedon välitystä ja osallistumista. Lainsäädännön tulisi jatkossakin luoda yhteishallinnon puitteet, jotka ovat tarpeeksi joustavat erilaisiin yhtiöihin ja asukasrakenteisiin nähden. Lakiin tulee tarkentaa osallistumisen ja vaikuttamisen muodot talotasolta omistajatasolle, päivittää elinten tehtävät sekä määrittää keskinäiset suhteet. Lain puite- ja minimiluonne tulisi säilyttää ja määritellä selkeästi asukkaiden oikeudet ja omistajien velvollisuudet.

Selkeään tiedon välitykseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Käytäntöjen tulisi kannustaa asukkaiden aitoon kuunteluun ja vuorovaikutukseen. Toimiva yhteishallinto edellyttää, että asukasaktiivisuutta voidaan lisätä: tarvitaan matalan kynnyksen osallistumistapoja, joita voitaisiin kehittää esim. sähköisin välinein ja vapaamuotoisemmin tilaisuuksin kuin perinteinen kokous. Yhteishallinnon tulisi olla asukkaiden ja vuokrataloyhtiön edustajien välistä yhteistoimintaa, jossa pyritäisiin yhdistämään molempien osapuolten edut. Yhteistyön ja vuorovaikutuksen muotojen tulisi soveltua eri tilanteisiin. Riittävä viestintä ja vuokralaisen oikeuksien toteutumisen valvonta ovat tärkeitä.

Lain uudistamisella päivitetään sen määrittelemän asukasdemokratian toteuttamisen vähimmäistaso vastaamaan tämän päivän tarpeita. Käytännössä lain pitäisi nykyisin pystyä vastaamaan voimassa olevan lain säätämisaikajakoja paljon monimuotoisemman vuokra-asumiskentän ja vuokralaisprofiilin tarpeisiin. Lain tulisi mahdollistaa kuhunkin toimintaympäristöön mahdollisimman hyvin soveltuvan ja siinä tehokkaasti toimivan yhteishallinnon mallin toteuttamisen. Sen lisäksi, että laissa tulee määritellä asukasdemokratian toteuttamisen minimitaso, lain tulee samalla jättää riittävästi joustavuutta vuokralaisdemokratian mielekkääseen toteuttamiseen erilaisissa tilanteissa. Turhaa byrokratiaa purkamalla ja yhteishallinnon rakenteita ja toimintoja järjehtämällä tavoitellaan parempaa ja myös kustannustehokkaampaa asukasdemokratiaa. Asukkaita arvostavan, kuuntelevan ja osallistavan

asenteen omaksumisella voidaan käytännössä merkittävästikin vaikuttaa yhteishallinnon onnistumiseen. Asukkaiden rooli vuokra-asuntojen omistajien asiakkaina, joilla on oikeus hyvään asiakaspalveluun tulisi tunnistaa.

Yhteishallintolain uudistuksen tavoitteena on, että laki

- takaa vuokralaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet
- vastaa nykyistä yhteisöjen kirjoa
- puiteluonne säilytetään ja se on tarpeeksi joustava erilaisille yhteisöille
- lain tulisi olla joustavuudesta huolimatta myös selkeä, jotta sen noudattaminen olisi helppoa
- edistää lain osalta sähköisiä menettelytapoja ja selkeää ja riittävää viestintää.

Yhteishallinnosta käytetään myös termejä asukasdemokratia ja uudessa asumisoikeuslaissa asukashallinto. Termejä tulisi selventää perusteluissa ja käyttää yhtenäistä linjaa noudattaen.

Yhteishallintolain sopeuttaminen vastaamaan nykyistä moninaista toimintaympäristöä

Yhteishallintolaki vastaa 1990-luvun pienten kiinteistöyhtiöiden toimintaympäristöä, joten se tulee päivittää nykyiseen suurten sekä myöskin erilaisten vuokrataloyhtiöiden kirjoon. Asukkaita kiinnostavat omaa asumista koskevat asiat. Asukkaat haluaisivat päästä vaikuttamaan remonti-, huolto- ja siivousasioihin sekä vaikuttamaan vuokraan/hoitovastikkeeseen, mutta päätökset tehdään kaukana asukkaista. Asukkaat kokevat myös, että he eivät saa riittävästi tietoa asumiseensa vaikuttavista asioista. Yhteishallinnolta odotetaan aitoa osallistumista ja vaikuttamista. Toiminnan tulisi olla asukaslähtöistä ja edistää asukkaiden asioita.

Nykyisissä suurissa kokonaisuuksissa asioista ei enää päätetä talokohtaisesti. Asukastoimikunnan tehtävistä (nykyinen 10 §) pysäköintipaikkojen jakoperusteet ovat aluetason asioita ja esim. saunavuorojen jako on nykyisin usein toteutettu digitaalisten järjestelmien avulla, mitkä ovat käytössä koko yhtiössä, joten niistä tulisi päättää yhtiötasolla. Jos järjestyssäännöistä, autopaikkamaksuista, pesutupa- ja saunatilojen vuokraamisesta ja vuorojen jakamisesta päätetään talotasolla, erilliset päätökset voivat johtaa eriarvoisuuteen asukkaiden välillä sekä tyhjäkäyttöön. Kerhotilojen yhteinen käyttö voitaisiin mahdollistaa. Korttelikohtaisia tiloissa asukastoimikunta ei voi päättää yksin asukastilojen käytöstä. Asukastoimikuntaa tulisi aina kuulla yhteisten tilojen käytöstä.

- Miten talojen yhteistiloja saataisiin nykyistä paremmin käyttöön? Voitaisiinko yhteistiloja hyödyntää yleisemmin?

Asukasdemokratiassa päätöksenteko voisi tapahtua demokraattisesti siten, että sovellusten, taloyhtiön verkkosivujen tai sosiaalisen median avulla voitaisiin kuulla suurta joukkoa ja demokraattisesti valitut asukkaiden edustajat osallistuisivat toimintaan ja päätöksentekoon. Kattavamman asukasjoukon toimintaa voisivat olla talokokousten ja sähköisen osallistumisen lisäksi erilaiset talkoot ja vapaamuotoiset tilaisuudet. Talotoimikuntien tehtäväkenttä voisi koostua nykyisen laissa säädetyn tehtävälistan sijasta yhteisöllisyyteen, turvallisuuteen ja viihtyvyyteen liittyvistä asioista.

Koska talousasioista päätetään yhtiökohtaisesti kaikkien talojen osalta, talousasiat tulisivat olla yhteistyöelimestä tai vastaavasti käsiteltäviä asioita. Myös rahoitusuunnitelmat (nykyinen 10 §) samoin kuin tasauseriaatteen ovat yhtiötasolla ratkaistavia asioita. Huoltosopimukset kilpailutetaan usein keskitetysti. Päätös siitä, ulkoistetaanko jokin toiminto vai hoidetaanko se yhtiön toimesta, on yhtiön päätös. Asukkaita kiinnostaa vuokranmääritys, joten asukaskokouksessa tulisi käsitellä vuokranmäärityksen perusteita. Asukkaille tärkeä asia on korjaussuunnitelma ja korjausehdotusten tekeminen omasta kohteesta. Myös taloturvallisuustyö olisi tärkeää.

Valvonnan ja sovittelun koetaan sopivan nykyään huonosti talotoimikunnan tehtäviksi. Ne ovat muodostuneet hankaliksi mm. tietosuojaan takia. Sovitteluun on olemassa siihen erikoistuneita ammattihenkilöitä.

Menettelytavat tulisivat olla joustavia ja vaikuttamista palvelevia, jotta turhilta menettelyiltä vältyttäisiin. Lakiin kirjattavat osallistumisen määritelmät ovat tärkeitä ja nykyisiä osallistumisen määritelmiä olisi syytä kehittää. Olisi mietittävä, missä tilanteissa sopiva tapa osallistua on lausunnon antaminen, missä tilanteessa taas valmisteluun osallistuminen. Osallistumismääritelmiä haluttaisiin väljemmiksi: nykyisen lain ”osallistua valmisteluun, neuvotella ja antaa lausunto” sijasta esimerkiksi vain antaa lausunto. Asukkaat taas haluaisivat osallistua päätöksentekoon talo- ja yhteisötasolla.

Yhteishallinnon rakenteet

Lakiuudistuksessa tulisi ottaa huomioon, että nykyisiä toimivia yhteishallinnon rakenteita voidaan yhtiöissä säilyttää. Lain tulisi olla joustava, jotta kussakin yhteisössä voitaisiin ottaa huomioon sen erityispiirteet, ja yhteishallinto olisi toimivaa. Yhteishallinnossa keskiössä eivät ole rakenteet, vaan rakenteiden tulisi palvella juuri tässä yhteisössä toimivaa yhteishallintoa.

Laissa määriteltäisiin asukkaiden osallistumisoikeudet, mihin asioihin asukkaat voisivat osallistua omassa vuokranmäärityksyksikössään ja yhtiötasolla.

- Lakiin kirjattaisiin perusasiat, miten asukaskokous / asukastoimikunta ja yhteistyöelin toimivat. Keistä elimet koostuvat, ketkä ovat kelpoisia jäseniksi. Yhteistyöelimen osalta näistä voitaisiin asukkaiden päätöksellä poiketa.
- Tulisiko lain sallia joustavuus yhteishallinnon elinten välillä, jotta asioita voitaisiin tarvittaessa siirtää elimestä toiseen?

Yhteistyöelin

Monista vuokrataloja koskevista asioista päätetään kokonaisuutena vuokrataloyhtiön hallinnossa. Jotta asukkaat voisivat vaikuttaa omalta osaltaan näihin päätöksiin, tarvitaan yhteistyöelimen kaltaista kokoavaa, neuvottelevaa elintä. Yhteistyöelinten roolia ja tehtäviä tulisi kirkastaa ja panostaa niiden kehittämiseen yhteishallinnon nykyistä keskeisemmiksi toteutuselimiksi. Yhteistyöelintä ei kuitenkaan säädettäisi pakolliseksi, vaan se voitaisiin perustaa yhtiöön tarpeen mukaan. Jotta kyseessä olisi aidosti yhteistyöelin, omistajan tulisi olla mukana yhteistyöelimen toiminnassa. Jos yhtiössä on yhteistyöelin, sille voitaisiin siirtää yhteishallinnon tehtäviä.

Yhteistyöelimen tulisi olla jäsenmäärältään riittävä, mutta ei kuitenkaan liian suuri. Yhteistyöelimen jäsenten kokoonpanon tulisi olla alueellisesti, kiinteistötyypeittäin ja eri ikäisten talojen puolesta edustava.

Yhteistyöelimen tehtävänä olisi perehtyä yhtiöön ja sen toimintaan, toimia johdon keskustelukumppanina, auttaa valmistelussa ja tiedottaa asukkaille asioiden perusteista ja valmisteluprosesseista. Rooli olisi molemminpuoliseen viestintään painottuva. Yhteistyöelimessä käsiteltäisiin asukkaita koskevia asioita, jolloin sen rooli olisi myös neuvoa-antava ja siten yhtiö saisi arvokasta tietoa ja tuntumaa asukkaiden mielipiteistä.

Yhteistyöelimessä päätettäviä asioita voisivat olla esimerkiksi järjestyssäännöt ja yhteisten autopaikkojen, saunojen, pesutupien ja vastaavien tilojen vuokraus- ja jakamisperiaatteet, mistä nykyisin päätetään talotasolla. Muissa asioissa omistajan tulisi toiminnassaan ottaa huomioon yhteistyöelimen kanta. Varsinainen päätösvalta ja vastuu päätöksistä olisi kuitenkin vuokrataloyhtiöllä.

Tavat valita yhteistyöelimen jäsenet vaihtelevat yhtiöittäin ja tämä on syytä säilyttää, koska yhtiöt ovat erilaisia ja ne voisivat valita omaan yhtiöön sopivan valitsemistavan.

- Tulisiko yhteistyöelimen kokoa rajoittaa, jotta se olisi toimiva kaikissa tapauksissa?

Esimerkiksi huoltosopimukset ovat tärkeitä asumiselle ja seuraukset näkyvät asukkaiden arjessa. Siksi asukkaiden tulisi olla mahdollisuuksien mukaan mukana hankintaprosesseissa ja asukkaiden toiveiden ja palautteen tulisi omalta osaltaan näkyä hankintojen toteuttamisessa. Asukkaat tarvitsevat tietoa kilpailutusten suunnittelusta ja prosessin etenemisestä, vaikka itse kilpailutuksesta ei voitaisi antaa tietoja liikesalaisuuden suojaamiseksi. Hankinnat ovat keskeinen vuokraan ja asumiseen vaikuttava tekijä.

Asukastoimikunnan tehtävät

Lähellä asumista tapahtuvan osallistumisen merkitys on suuri ja sitä varten luodut yhteishallinnon rakenteet, kuten asukaskokous ja asukastoimikunta, ovat tärkeitä. Asukastoimikunnan tehtäviä koskevan lainkohdan purkaminen ja toimikunnan tehtävien uudelleen määrittely on yhteishallintolain uudistamisen tärkeimpiä kohtia asukasdemokratian järkiperaistämiseksi ja joustavoittamiseksi. Laissa tulisikin määritellä uudelleen asukastoimikunnan (tai sen tehtäviä hoitavan tahon) rooli ja tehtävät. Asukastoimikunnalle kuuluvat vain omaa vuokranmääritysyksikköä koskevat tehtävät.

Asukkaita kiinnostavat etenkin talon korjaukset, huoltosopimuksen sisältö ja vuokranmääritys. Asukkaille tulisikin avata huoltosopimuksen sisältö ja huollon tehtävät, mutta hinnat ja palkkiot kuuluvat usein liikesalaisuuden piiriin.

Sähköisten toimintatapojen edistäminen

Sähköisten kokousten järjestämisessä tulisi lähteä liikkeelle asukkaiden opastamisesta digitalisiin toimintatapoihin ja pitää tavoitteena hybridimahdollisuuksien tarjoamista normaalitilanteessa, jolloin kokouksiin voitaisiin osallistua sekä paikan päällä että sähköisesti, ellei kaikilla ole mahdollisuutta osallistua sähköisesti kokoukseen ja tätä haluta asukkaiden taholta. Sähköisten kokouksien järjestämisessä tulisi ottaa toisaalta huomioon, että oman talon asioihin on pystyttävä vaikuttamaan

myös ilman sähköisiä välineitä. Kun tietoa voidaan jakaa verkossa sähköisesti, päästään parempaan tiedonkulkuun ja esim. kokousmateriaalit voivat olla verkossa etukäteen tutustuttavissa. Viestinnän tulisi olla selkeää ja laissa tulisi myös selkeästi määritellä tiedonantovelvollisuudet ja tiedonsaantioikeus samoin kuin salassapitovelvollisuus. Sähköiset välineet voisivat mahdollistaa myös esimerkiksi äänestämisen (esim. hallitusedustajan valinta) ja pikagallupit. Omistajan tulisi edistää sähköisiä menettelytapoja ja esim. tarjota välineitä sähköiseen työskentelyyn. Lain tulisi mahdollistaa sähköinen äänestäminen niin, että kokoukseen etäyhteydellä osallistuvalla olisi mahdollisuus äänestää.

Asumiseen liittyvät palvelut

Myös valtion tukemien asuntojen omakustannusvuokraan liittyen on noussut keskusteluun palvelut, joita voitaisiin tarjota asukkaille asumisen ohessa, kuten yhteiskäyttöauto, jonka johdosta voitaisiin säästää autopaikkojen rakentamisessa. Palveluiden olisi liityttävä asumiseen, jotta niitä ylipäänsä voidaan sisällyttää omakustannusvuokraan. Palveluiden osalta voitaisiin noudattaa samaa linjaa kuin asunto-osakeyhtiöissä, se mikä on tavanomaista taloyhtiöissä, olisi sitä myös vuokrataloissa. Tätä kysymystä käsitellään myös korkotukiudistuksen yhteydessä.

- Voisivatko asukkaat päättää yhteishallinnossa, mitä palveluita voidaan sisällyttää vuokriin?
- Jos kaikki asukkaat eivät kannata palvelun järjestämistä, pitäisikö enemmistöpäätöksen kriteeriksi asettaa asumiskuluissa saavutetut säästöt?

Asukasedustajien valinta hallitukseen

Yhteishallintolaki edellyttää, että asukaskokoukset valitsevat asukkaiden ehdokkaat hallitusjäseniksi. Suurissa yhtiöissä asukasedustajien valinta talokokousten valitsemista ehdokkaista suoraan ei ole ehdokkaiden suuren lukumäärän vuoksi mahdollista. Tästä syystä voitaisiin lakiehdotuksessa joustaa asukaskokousten suoraan omistajalle esittämistä asukasehdokkaista. Jos luovutaan perusperiaatteesta, jonka mukaan asukaskokoukset valitsevat ehdokkaat ja jokaisella talolla on tasavertaisesti mahdollisuus nimetä ehdokas, tulee varmistaa edustuksellisen järjestelmän selkeys ja tehokkuus, millä taataan suora yhteys asukaskokousten ja hallituksen välillä asukasedustajan nimeämisprosessissa.

- Saako asukasedustaja toimia edelleen asukastoimikunnan tai yhteistyöelimen puheenjohtajana? Toisaalta hallituksen asukasjäsen edustaa asukkaita, tarvitsee kontakteja työnsä pohjaksi hallituksessa ja välittää tietoa, jota saa välittää, toisaalta hallituksen asukasedustaja hallituksessa katsoo koko yhtiön etua ja irtautuu edustamasta pelkkää asukasnäkökulmaa osakeyhtiölain mukaisesti toimivassa hallituksessa.

Lakiin voitaisiin lisätä säännös, että ehtona asukkaan hallitusjäsenyydelle on asuminen yhtiön asunnossa. Jos asukas muuttaa pois, hallitusjäsenyys päättyy.

Ohjaus ja uhkasakkomahdollisuus

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARAlle kuuluu yleinen ohjaus yhteishallintoasioissa. Nykyisin Aluehallintovirastolle kuuluva oikeus määrätä omistajalle velvoite yhteishallintolain toteuttamiseksi ja

tehostaa sitä uhkasakolla ehdotetaan siirrettäväksi lakiuudistuksen yhteydessä ARA:lle. ARA on asiantuntijavirasto yhteishallintoasioissa. Siirron yhteydessä tulee pohdittavaksi, tulisiko ARA:n tehtäväksi säätää yhteishallintolain valvonta.

Muut huomiot

Lakiin ehdotetaan huomioita isännöinnistä, hankinnoista, kouluttamisesta, viestinnästä, hyvän yhteishallinnon ja vuokralaisdemokratian periaatteista sekä asukkaiden moninaisuudesta. Nämä tulisi ottaa huomioon ainakin lakiesityksen perusteluissa. Omistajan vastuulla on kouluttaa luottamustehtäviin, kuten hallitusjäsenyyteen, sekä jakaa tietoa yhteishallinnosta. Vuokralayhtiön talousasioihin tarvittaisiin myös perehdytystä, jotta asukkaat pääsevät mukaan talouden seurantaan. Asukkailla tulisi olla nimetty yhteyshenkilö, johon he voisivat olla yhteydessä yhteishallintoasioissa.

Kokouskäytäntöjen osalta voitaisiin ottaa tärkeäksi koettuja täsmennyksiä lakiin, mutta tärkeitä olisi myös pitää laki yleispiirteisenä ja lakiin voitaisiin lisätä viittaukset yhdistyslakiin. Laissa tulisi selkiyttää, kuka valmistelee asiat kokouksiin ja miten omistaja osallistuu toimintaan. Asukkaiden tulisi voida tutustua etukäteen kokousasiakirjoihin, joiden jakamisessa voitaisiin hyödyntää sähköisiä kanavia. Asukkaiden tulisi saada halutessaan tietoa kokouksessa tehdyistä päätöksistä. Suljettu lippuäänestys mahdollisena äänestystapana pitäisi huomioida laissa. Kokouskutsujen lähettämistä tulisi nykyaikaistaa. Yhteishallinnossa tulisi ottaa huomioon asukkaiden moninaisuus ja eri kielet, joita asukkaat käyttävät.

Laissa voitaisiin säätää, että asukastoimintaan osallistumisesta aiheutuvat matkakulut korvattaisiin. Myös pieniä palkkioita varsinkin suuren työmäärän tehtävistä voidaan tuki maksaa ilman lainsäädäntöä.

Lain soveltamisalassa voitaisiin ottaa huomioon, että yhteishallintoa toteutetaan erityisryhmäkohteissa erityisryhmän huomioon ottavalla tavalla. Jos asukkaat pystyvät osallistumaan yhteishallintoon, sitä tulee järjestää, ja jos taas eivät, asukaskokousta vastaava tilaisuus voidaan järjestää vuosittain omaisille/edunvalvojille.

Valvojan asemaa pitäisi selkiyttää. Yhtiötason valvoja olisi perusteltu isossa yhtiössä monien valvojien sijaan. Yhtiötason valvojalta tulisi edellyttää myös ammattitaitoa suhteessa tilintarkastajan valtuuksiin. Myös tilintarkastajan roolia voitaisiin hyödyntää valvonnassa.

- Voisiko yhtiön tilintarkastaja, joka tuntee yhtiön, toimia myös asukastilintarkastajana, eli tarkastaa myös laajemmin ARA-lainsäädännön noudattamista tai asukkaita kiinnostavaa asiaa?
- Tai asukkaille säädettäisiin oikeus valita oma tilintarkastaja?

§ 14 Hallituksen suunnitelmat kuntien tukemiseksi koronavaikeissa 2021

KER/963/02.05.01.00/2021

KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunta 29.4.2021 § 14

KUUMA-komissio 8.4.2021 / §3

Vuotta 2021 koskevat linjaukset kuntien tukemiseksi koronavaikeissa tehtiin vuoden 2020 lisätalousarvioissa. STM:n päävalmisteluvastuulla ja momenteilla on merkittävä budjettivaraus, josta selkeästi merkittävin on vajaan 1,4 miljardin eur hybridistrategian testaus ja jäljitys.

Asiaa selostaa hallitusneuvos Kalle Tervo, STM:stä.

Esitys:

KUUMA-komissio keskustelelee asiasta ja päättää kutsua STM:n edustajat selostamaan ministeriön suunnitelmaa.

Päätös:

KUUMA-komissio merkitsi selostuksen tiedoksi ja päätti kutsua hallitusneuvos Kalle Tervon selostamaan asiaa KUUMA-johtokunnalle 29.4.2021.

KUUMA-johtokunta 29.4.2021

Asiaa selostaa hallitusneuvos Kalle Tervo (STM).

Liitteet

Kalle Tervo STM Välittömien covid-kustannusten korvaaminen kunnille (KUUMA-johtokunta)

Päätösehdotus

KUUMA-johtokunta merkitsee selostuksen tiedoksi.

Päätös

KUUMA-johtokunta merkitsi selostuksen tiedoksi.

Covid-19-kustannusten korvaaminen kunnille vuonna 2021

Kalle Tervo

Covid-19-kustannusten korvaaminen vuonna 2020

Valtionosuuksien korotukset
1,472 mrd.

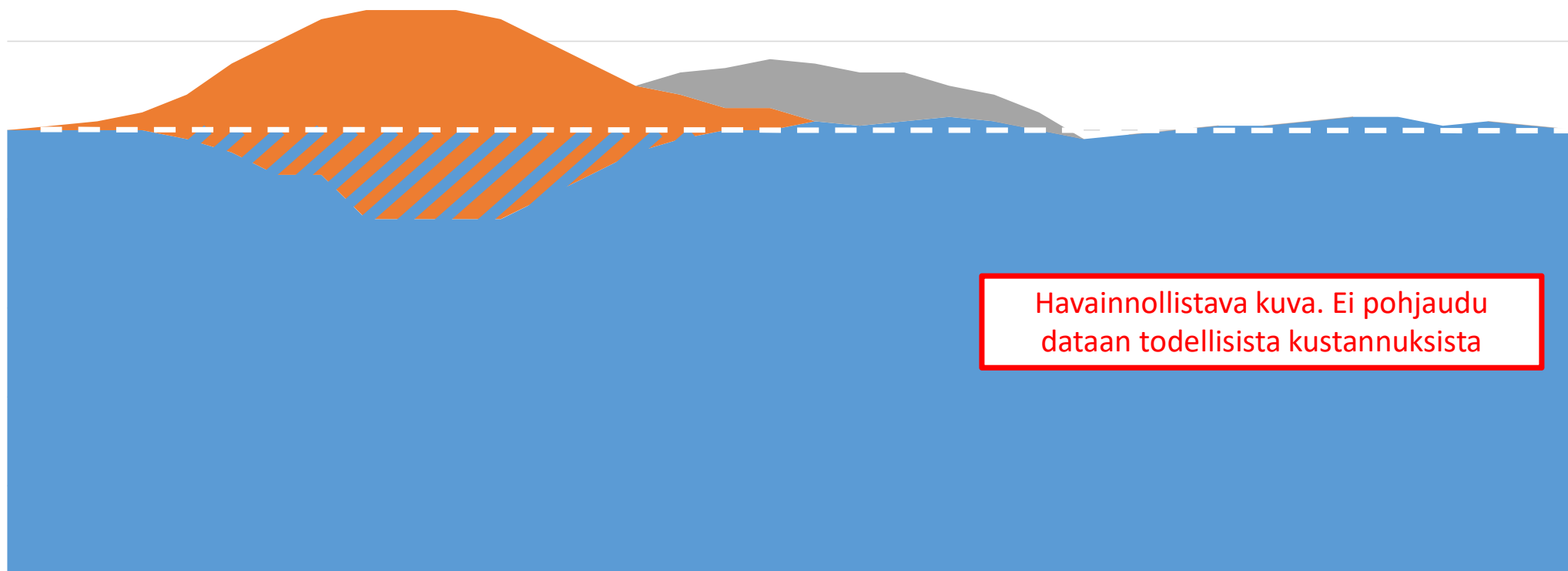
Yhteisövero-osuuden
korotus
450 M€

Valtionavustus
sairaanhoitopiireille
yht. 400 M€
(2021-2022)

Avustus HUS:n
testaustoiminnan
laajentamiseen

Muita
kohdennettuja
avustuksia

Koronaepidemian välittömät ja välilliset kustannukset sosiaali- ja terveydenhuollolle

■ soten kustannukset (pl. korona) ■ koronaan liittyvät kustannukset ■ hoitovelan purun kustannukset

Hallituksen linjaus kustannusten korvaamisesta

Hallituksen linjaus (budjettiriihi 2020): Kaikki koronaan liittyvät välittömät kustannukset kuten testaukseen ja testauskapasiteetin nostamiseen, jäljittämiseen, karanteeneihin, potilaiden hoitoon, matkustamisen terveysturvallisuuteen sekä rokotteeseen liittyvät kustannukset korvataan täysimääräisesti niin kauan kuin tautitilanne ja hybridistrategian toimeenpano sitä edellyttävät.

TA2021 mom. 33.60.38.

Valtionavustus julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon covid-19-kustannuksiin	1 615 000 000
---	----------------------

Hybridistrategian edellyttämä testaus ja jäljittäminen	
--	--

	1 355 000 000
--	---------------

Rajanylityspaikojen terveysturvallisuuden edellyttämät kustannukset	
---	--

	30 000 000
--	------------

Testausteknologia	
-------------------	--

	30 000 000
--	------------

Avustus kunnille ja kuntayhtymille koronasta aiheutuviin välittömiin muihin kustannuksiin	
---	--

	200 000 000
--	-------------

Avustukset ja valtionosuudet vuoden 2021 covid-19-kustannuksiin

Valtionosuuskorotukset
300 m€

Kaikille kunnille
aiheutuvia yleisiä
kustannuksia

(Huomioitava myös
yhteisöveron jako-
osuuden korotukset sekä
vuoden 2020 merkittävät
VOS-korotukset)

Valtionavustus julkisen terveydenhuollon
välittömiin covid-19-kustannuksiin,
enintään 1 600 m€

Testaus ja jäljittäminen

Kustannus, joka
olisi syntynyt myös
ilman koronaa

Lisäkustannus

Rokottaminen

Hoito ja muut
välittömät
kustannukset

Erilliset tiettyihin
toimintoihin kohdennetut
avustukset

Sairaanhoitopiirien
avustukset 2020-2021

Rajojen terveysturvallisuus-
toimien avustukset

HUS:n testaustoiminnan
laajentaminen (erit. rajatestaus)

§ 15

Sote- ja maakuntauudistus

KER/962/00.04.00/2021

KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunta 29.4.2021 § 15

KUUMA-komissio 7.5.2020 / §6
KUUMA-johtokunta 10.6.2020 / §16
KUUMA-komissio 10.9.2020 / §7
KUUMA-johtokunta 24.9.2020 / §25

Sote-ratkaisuun liittyvien lausuntojen takaraja on 25.9.2020. Mäntsälän kunnanjohtaja selostaa asiaa.

Liite 25a
SOTE-uudistus (lausunto) / Esko Kairesalo

Aluehallinnon ja monialaisten maakuntien parlamentaarinen selvitystyö käynnistyi siihen muodostetun ohjausryhmän kokouksella 27.8.2020. Yhteistyöjohtaja Antti Kuusela selostaa asiaa.

Liite 25b
Maakuntauudistuksen tilannekatsaus 24.9.2020 / Antti Kuusela

Esitys:
KUUMA-johtokunta merkitsee selostukset tiedoksi.

Päätös:
KUUMA-johtokunta merkitsi selostukset tiedoksi.

KUUMA-komissio 8.4.2021 §5

Hallituksen esitys soteuudistukseksi on parhaillaan eduskunnan valiokunta käsittelyssä. Myös KUUMA-seudun edustajat ovat osallistuneet asiantunti- joina valiokuntien tilaisuuksiin. Alkuperäisen aikataulun mukaan lakiesitys etenee eduskunnan täysistuntokäsittelyyn kevätistuntokaudella 2021.

Selkein käsitys lainvalmistelutilanteesta on sosiaali- ja terveysministeriöllä. Yhteistyöjohtaja Antti Kuusela on ollut yhteydessä ministeriöön ja selostaa asiaa.

Asiaa selostaa hallitusneuvos Auli Valli-Lintu, STM:stä.

Esitys: KUUMA-komissio keskustelee asiasta ja merkitsee tilannekatsauksen tiedoksi.

Päätös: KUUMA-komissio merkitsi tilannekatsauksen tiedoksi ja päätti kutsua hallitusneuvos Auli Valli-Linnun selostamaan asiaa KUUMA-johtokunnan kokoukseen 29.4.2021.

KUUMA-johtokunta 29.4.2021

Hallitusneuvos Auli Valli-Lintu (STM) selostaa sote-uudistuksen käsittelytilannetta.

Päätösehdotus

KUUMA-johtokunta merkitsee tilannekatsauksen tiedoksi.

Päätös

Sosiaali- ja terveysministeriön hallitusneuvos Auli Valli-Lintu oli estynyt. Hänen sijastaan yleiskatsauksen soteuudistuksen valmistelutilanteeseen antoi Mäntsälän kunnanjohtaja Esko Kairesalo.

KUUMA-johtokunta merkitsi kunnanjohtaja Esko Kairesalon yleiskatsauksen tiedoksi.

§ 16

Navigaattorihankkeen tilannekatsaus

KER/965/00.01.05/2021

KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunta 29.4.2021 § 16

KUUMA-johtokunta 6.6.2018 / §30

Yhteistyöjohtaja Kuusela kertoi johtokunnalle maahanmuuttajien vastaanottoa ja kotouttamista edistävästä Navigaattori-hankkeesta, jossa KUUMA-seutu on valittuna kohdealueena. Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa toteutettiin tarvekartoitus (Webropol), joka osoitettiin viranhaltijoiden lisäksi kuntapäätäjille.

Hanke on ollut toiminnassa jo jonkin aikaa ja sen puitteissa on saatu monenlaista kokemusta ja tuloksia pakolaisten kotouttamistyöhön liittyen KUUMA-seudulla.

Sovimme, että hankkeesta annetaan tilannekatsaus KUUMA-johtokunnalle. Siihen liittyy myös mahdollinen ehdotus/toivomus vapaan sivistystyön puitteissa käynnistettävästä omakielisestä yhteiskuntaorientaatiosta pakolaisnaisille. Hankkeessa on olemassa taloudelliset ja kouluttajaresurssit tähän eli se ei edelleenkään maksaisi KUUMA-kunnille mitään.

KUUMA-johtokunta 26.9.2019 / §21

Hankkeen koordinaattorit Veera Vilkama (Suomen Pakolaisapu ry) ja IOM:n projektikoordinaattori Julia Jänis antavat hankkeesta tilannekatsauksen. KUUMA-seudun maahanmuuttojaoston puheenjohtaja Saara Marjasvaara käyttää kommenttipuheenvuoron seudun maahanmuuttokoordinaattoreiden puolesta.

Liite 21a

Katsaus KUUMA-kuntien kotouttamistyöhön

Liite 21b

Katsaus KUUMA-kuntien kotouttamistyöhön 26.9.2019 / Veera Vilkama ja Julia Jänis

Liite 21c

Maahanmuuton näkymät Keski-uudellamaalla / Saara Marjasvaara

Esitys:

KUUMA-johtokunta merkitsee tilannekatsauksen tiedoksi.

Päätös:

KUUMA-johtokunta merkitsi tilannekatsauksen tiedoksi.

KUUMA-johtokunta 29.4.2021

Yhteiskuntaorientaatiosta ja sen tuloksista selostavat Suomen Pakolaisapu ry:stä suunnittelija Katja Korhonen ja kouluttaja Amani Bakri sekä Kehitys- ja integraatiopalveluiden johtaja Ann-Jolin Grûne.

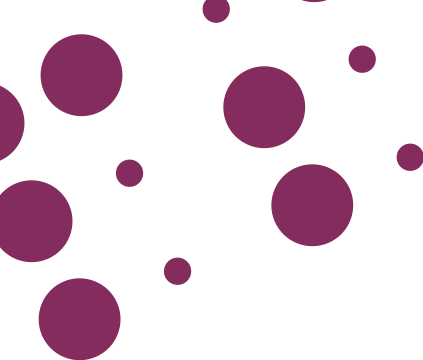
Tilannekatsauksen KUUMA-kunnista antavat maahanmuuttokoordinaattorit Kristiina Illikainen Tuusulasta, Saara Marjasvaara Nurmijärveltä ja Miina Lähteenmäki Mäntsälästä.

Liitteet Suomen Pakolaisapu ry Katja Korhonen Yo-arviointiraportti
Kuntien kokemukset yhteiskuntaorientaatio Katja Illikainen

Päätösehdotus KUUMA-johtokunta merkitsee selostuksen tiedoksi.

Päätös KUUMA-johtokunta merkitsi selostuksen tiedoksi.

Arviointiraportin voi lukea oheisesta linkistä:
[https://wp-content/uploads/2021/03/Arviointiraportti Omakieliset yhteiskuntaorientaatiot Navigaattori-hankkeessa 2018-2021](https://wp-content/uploads/2021/03/Arviointiraportti%20omakieliset%20yhteiskuntaorientaatiot%20navigaattori-hankkeessa%202018-2021.pdf)

Arviointiraportti: Omakieliset yhteiskuntaorientaatiot Navigaattori- hankkeessa 2018-2021

KUUMA-johtokunnan kokous 29.4.2021
Amani Bakri, Ann-Jolin Grüne &
Katja Korhonen

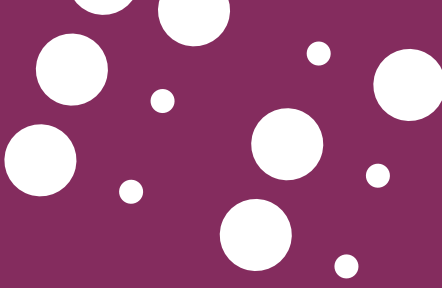

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

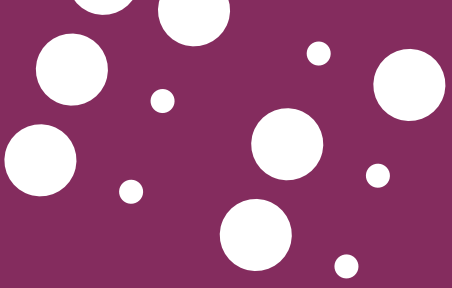

Pako^{Suomen}aisapu

Esityksen rakenne

- Hankkeesta
- Yhteiskuntaorientaatiosta
 - Raportin aineisto
 - Raportin päätulokset
 - Raportin suositukset
- Hankkeen ajankohtaiset
- Kysymykset ja kommentit?

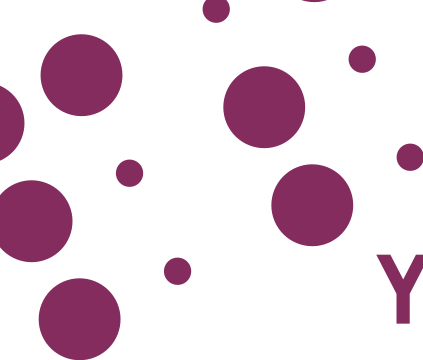

Hankkeesta

Navigaattori – kohti monimuotoisia kuntia (2018-2021)

- Suomen Pakolaisapu, Kansainvälinen siirtolaisuusjärjestö IOM, Diakonia-ammattikorkeakoulu
- Rahoittaja EU:n Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto
- Kohdealueena KUUMA-seutu

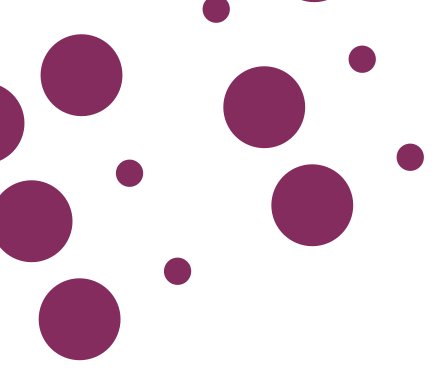
Navigaattori 2.0

Yhteiskuntaorientaatiosta

- Tarkoitettu kaikille alkuvaiheen kotoutujille
- Osallistujien omalla äidinkielellä tai kielellä, jota he ymmärtävät hyvin
- Malli Ruotsissa laissa säädetyistä yhteiskuntaorientaatiosta (samhällsorientering)
- Yhteensä 70 tuntia
- Tutustutaan suomalaisen yhteiskunnan eri osa-alueisiin, kuten arkielämään ja asumiseen sekä sosiaali- ja terveystalouteen

Tietojen ja taitojen – kansalaistaitojen – vahvistuessa myös osallisuuden tunne kasvaa.

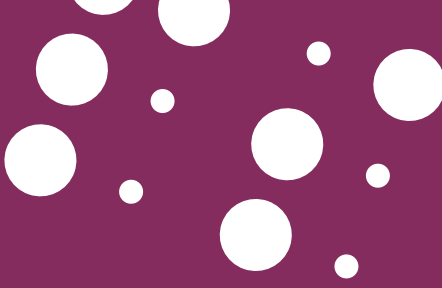

4/29/2021

Raportin aineisto

- 1) Yhteiskuntaorientaation **osallistujien palaute**lomakkeet kurssin jälkeen
 - Omakielisesti
 - 13 kpl
- 2) **Teemahaastattelut**
 - 9 kpl, joista viisi yksilöhaastatteluita ja yksi neljän hengen ryhmähaastattelu
 - Tulkkien välityksellä

Päätulokset

- Yhteiskuntaorientaatio **edistää osallistujien tuntemusta suomalaisen yhteiskunnan arvomaailmasta, laeista ja tavoista.**
- **Tieto Suomen historiasta oli osallistujille tärkeää.** Se auttoi heitä ymmärtämään suomalaisen yhteiskunnan kehittymistä, mikä voi vahvistaa heidän kuulumisen kokemuksiaan.
- Osallistujat saivat kurssilta arjessa sovellettavia tietoja ja taitoja. Kurssi **motivoi kielen opiskeluun ja avasi silmät omille mahdollisuuksille suomalaisessa yhteiskunnassa.**

Päätulokset

- Yhteiskuntaorientaatiokurssi **vähentää misinformaation määrää.**
- **Omakielisyyden merkitys** osallistujien oppimiselle oli suuri. Se mahdollisti dialogin kouluttajan ja osallistujan välillä.

Suosituksset

1. Yhteiskuntaorientaatiota tulee tarjota kaikille kotoutujille pian maahantuolon jälkeen, myös työvoiman ulkopuolella oleville.

2. Yhteiskuntaorientaation tulee perustua dialogisille opetusmenetelmille.

3. Yhteiskuntaorientaatio tulee tarjota kotoutujan omalla kielellä.

4. Yhteiskuntaorientaatiota varten tulee luoda valtakunnallisesti yhteneväinen opetusmateriaali.

5. Yhteiskuntaorientaation kouluttajien kriteerit on pidettävä riittävän korkeina ja kouluttajille on tarjottava niin sisällöllisesti kuin menetelmällisestikin kattavaa koulutusta.

6. Verkko-opetuksena toteutettavaa yhteiskuntaorientaatiota on kehitettävä.

Ajankohtaista

Jatkorahoitus: Navigaattori 2.0

Kouluttajien haku käynnissä

Pakolaisen matka kuntaan –koulutusta tarjolla!

Kiitos!

Haluatko lisää tietoa yhteiskuntaorientaatiosta? Liity
postituslistallemme:

katja.Korhonen@pakolaisapu.fi

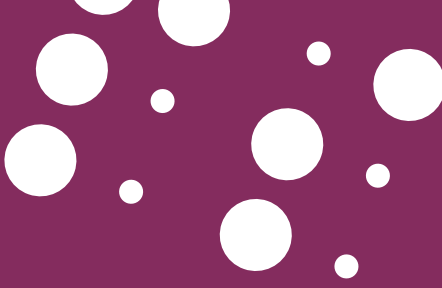

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

Pako^{Suomen}**aisapu**

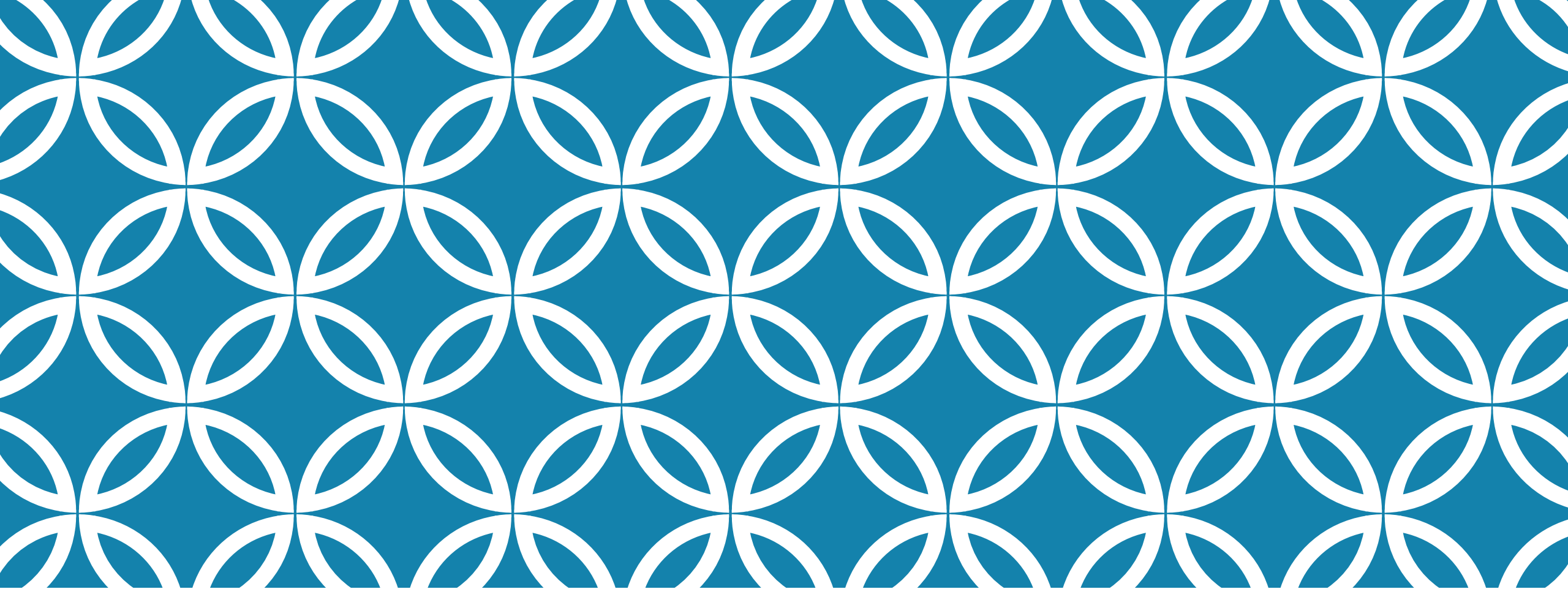

Hankkeesta

Tavoite: Kehittää alkuvaiheen kotoutumispalveluja.

Kaksi päätarkoitusta:

1. Edistää aikuisten maahanmuuttajien kotoutumista kehittämällä **omakielistä yhteiskuntaorientaatiota** ja kouluttamalla yhteiskuntaorientaation **kouluttajia eri kieliryhmistä**.
2. **Vahvistaa** hankkeen kohdealueen kuntatyöntekijöiden ja –päättäjien pakolaisten vastaanottoon ja kototutustumistyöhön liittyvää **ammattillista osaamista**.

KUNTIEN KOKEMUKSIA YHTEISKUNTAORIENTAATIOSTA

Kristiina Illikainen, Tuusula
Saara Marjasvaara, Nurmijärvi
Minna Lähteenmäki, Mäntsälä

PERUSTIETO KUNNISTA

Vieraskielisten määrä on Tuusulassa ja Nurmijärvellä reilu 5% väestöstä. Mäntsälässä se on 3,5 %.

Suurimmat kieliryhmät kaikissa kunnissa ovat viro, venäjä ja thai

Pakolaisia on vastaanotettu vuodesta 2015-16 lähtien

Tuusulalla on sopimus vastaanottaa 15-20 kv-suojelua saavaa vuosittain. Nurmijärvi vastaanottaa sopimuksensa mukaisesti 10-15 ja Mäntsälä 20 kiintiöpakolaista joka toinen vuosi.

Tuusula ja Nurmijärvi ovat vastaanottovuorossa vuonna 2021 ja Mäntsälä vuonna 2022.

YHTEISKUNTAORIENTAATION HYÖDYT KUNNILLE:

Perustiedot suomalaisesta
yhteiskunnasta uusille
tulijoille

Tukee ja helpottaa kunnan
kotouttavaa työtä

Vertaistuki ja
verkostoituminen saman
kielisten kesken

KÄYTÄNNÖN TOTEUTUS:

Tuusula-Mäntsälä:

Kurssin kohderyhmä: Lokakuussa 2020
saapuneet kongolaiset kiintiöpakolaiset

Yhteensä 8 osallistujaa, 4 kummallakin
paikkakunnalla

Toteutus kahden kunnan ja kahden
kansalaisopiston yhteistyönä Teamsin
välityksellä

Kurssille osallistuttiin alkuun omissa tiloissa
kummallakin paikkakunnalla, 2 viimeistä
viikkoa opiskeltiin omissa kodeissa

Kouluttaja ja kinyamulengen tulkki olivat
Teamsissä, swahilin läsnäolotulkki oli paikalla
Tuusulassa

Nurmijärvi:

Kurssin kohderyhmä: Syksyllä 2019
saapuneet kongolaiset kiintiöpakolaiset

Yhteensä 16 osallistujaa, 14 aikuista ja 2
teini-ikäistä

Toteutus kokonaan etänä Teamsissa

Jokainen osallistui kotoa käsin omalla
kännykällään, sama linkki toimi koko
koulutuksen ajan ja sen käyttö oli harjoiteltu
etukäteen

Swahilin tulkki oli paikalla Teamsissa

ILON AIHEITA JA ONNISTUMISIA:

"Kiitos, että minulla on nyt muutakin tekemistä kuin kotona istuminen"-tuusulalainen osallistuja

"Koulutus oli erittäin hyvä! Tiedän nyt paljon enemmän Suomesta, sen historiasta ja esimerkiksi työelämästä" – nurmijärveläinen osallistuja

"Kurssi oli loistava! Sain niin paljon uutta tietoa esim. Suomen historiasta" – mäntsäläläinen osallistuja

"Hei, me osataan liittyä Teamsiin nyt!"

Huikkea osallistumisprosentti!

Osallistujat saivat lisää itsetuntoa

Asiakkaiden "digiloikka"> voidaan hyödyntää tulevaisuudessa esim. kieli- ja kotokoulutuksessa koronan aikana

Tietojen ja taitojen lisääntyminen

Vertaistuki

HAASTEITA:

Tuusula-Mäntsälä:

Kurssin osallistujien taso vaihteli, toiset olisivat pystyneet etenemään nopeammin ja joutuivat odottamaan

Vaatii koto-ohjaajilta digitaitojen opettamista

Tilahaasteet Tuusulassa

Lastenhoito Tuusulassa ensi alkuun > kaksi taaperoa mukana ensin kurssilla ennen kuin saatiin päivähoittoon

Yllättävät muutokset, joihin kunta ei voi vaikuttaa > ei ollutkaan omakielistä kouluttajaa

Yhtä osallistujaa varten järjestettiin kinyamulengen puhelintulkkaukset Mäntsälään, sillä hän ei osannut swahilia riittävän hyvin > kahden tulkin käyttö hidasti kurssin etenemistä

Osallistujilla oli suht paljon poissaoloja.

Osallistujien kieli/kotokoulutuksen aloittaminen ehkä hidastui, sillä TE-toimisto ei järjestänyt kielitestauksia kurssin aikana, vaikka niin oli sovittu.

Nurmijärvi:

Kurssi järjestettiin ennätysaikataulussa, tietosuojalomake piti ehtiä käydä läpi tulkin välityksellä jokaisen kanssa. Jokaiselle välitettiin WhatsAppiin linkki, asetukset katsottiin jokaisen kanssa kuntoon ennen kurssin alkamista

Kännykät meinasivat kuumentua vaarallisesti, kun koulutus kesti kerrallaan 3-4h

Kurssilaiset osallistuivat TE-toimiston osoittamiin koulutuksiin samanaikaisesti, orientaatio järjestettiin arki-iltaisina ja viikonloppuisin.

Osallistumisprosentti oli erittäin korkea

§ 17

Porvoon, Lohjan ja Siuntion mahdollista HSYK-jäsenyyttä koskeva selvitys

KER/417/00.04.01/2021

KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunta 29.4.2021 § 17

KUUMA-komissio 10.9.2020 §10
KUUMA-johtokunta 24.9.2020 §28
KUUMA-komissio 22.10.2020 §10
KUUMA-komissio 10.12.2020 §6
KUUMA-komissio 18.2.2021 §8

KUUMA-komissio 8.4.2021 §6

Porvoon, Lohjan ja Siuntion mahdollinen kumppanuusjäsenyys HSYK:ssä on osoittautunut hankalaksi kysymykseksi KUUMA-johtokunnalle. Sen takia päätettiin siirtää myös HSYK:n kokous alkuperäisestä (11.3.2021) pidettäväksi vasta 13.4.2021. Tämän aikalisän tavoitteena oli vahvistaa mahdollisuuksia kompromissiin.

KUUMA-johtokunta päätti kokouksessaan 17.3.2021, että asiasta järjestetään ylimääräinen keskustelutilaisuus ennen HSYK:n kokousta. KUUMA-komission puheenjohtaja selostaa asiaa.

Esitys:

KUUMA-komissio keskustelee asiasta ja toteaa tilanteen.

Päätös:

KUUMA-komissio totesi, että asia käsitellään seuraavan kerran KUUMA-johtokunnan ylimääräisessä keskustelu tilaisuudessa 12.4.2021.

KUUMA-johtokunta 29.4.2021

Pääkaupunkiseudun esityksen mukaisesti HSYK:n kokous siirrettiin pidettäväksi 11.5.2021 klo 16.30-18.00. Tämä mahdollistaa asian käsittelyn KUUMA-johtokunnan toimesta vielä ennen HSYK:n kokousta. Komission puheenjohtaja Jyrki Mattila selostaa asiaa ja käytyjä keskusteluja.

Päätösehdotus

KUUMA-johtokunta keskustelee asiasta. Sen pohjalta kartoitetaan mahdollisuudet seudun yhteiselle kannalle liittyen Porvoon, Lohjan ja Siuntion

kumppanuusjäsenyyteen HSYK:ssä.

Päätös

KUUMA-johtokunta päätti todeta ettei asiassa ole yhteistä kantaa. Vihdin kunnanjohtaja Erkki Eerola selosti Vihdin kunnan poliittisen johdon kielteistä kantaa ja sen perusteita.

§ 18

Muut asiat

KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunta 29.4.2021 § 18

Valtakunnallinen Liikennejärjestelmäsuunnitelma (VLJS)
- Liikennesuunnittelija Henrik Helenius kertoo tilanteesta.
Kuntamarkkinoinnin SM-kilpailu
- Yhteistyöjohtaja Antti Kuusela selostaa asiaa.

Päätösehdotus

KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunta päättää merkitä tiedoksi muut asiat.

Päätös

KUUMA-johtokunta merkitsi selostukset tiedoksi.

Hyvinkään kaupunginjohtaja Jyrki Mattila kertoi kokoukselle tämän olleen hänelle viimeinen KUUMA-johtokunnan kokous. Mattila jää eläkkeelle Hyvinkään kaupunginjohtajan virasta toukokuun lopussa 2021.

KUUMA-johtokunnan puheenjohtaja Irma Pahlman kiitti Jyrki Mattilaa hyvästä yhteistyöstä ja toivotti hänelle KUUMA-johtokunnan puolesta hyviä eläkepäiviä.

§ 19

Seuraavat kokoukset

KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunta 29.4.2021 § 19

KUUMA-seutu liikelaitoksen puheenjohtajakunta on vuonna 2021 Hyvinkää. KUUMA-johtokunnan puheenjohtajana toimii Hyvinkään kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Irma Pahlman. Hänen varallaan on Keravan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Marja Suomela. KUUMA-seutu johtokunnan kokoukset pidetään Teamsin kautta, kunnes toisin ilmoitetaan.

KUUMA-seutu johtokunnan seuraavat kokoukset 2021

to 3.6.2021 klo 18.00

to 23.9.2021 klo 8.00

to 18.11.2021 klo 18.00

Päätösehdotus

KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunta päättää merkitä seuraavan kokouksen 3.6.2021 tiedoksi.

Päätös

KUUMA-johtokunta merkitsi seuraavan kokouksen tiedoksi.

MUUTOKSENHAKUKIELTO (kuntalaki)

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa:
§ 11-19